

Plan S:n vaatimukset julkaisuarkistoille ja tutkimustietojärjestelmille

Webinaari 20.11.2020

Jyrki Ilva <jyrki.ilva@helsinki.fi>

Esityksessä käytetyt lähteet

- Plan S. Principles and Implementation. Part III. Technical Guidance and Requirements. <https://www.coalition-s.org/addendum-to-the-coalition-s-guidance-on-the-implementation-of-plan-s/principles-and-implementation/>
- Metadatasuositus julkaisuarkistojen tekstiaineistolle. <https://www.kiwi.fi/x/v4R7B>

Julkaisuarkistoja koskevat makrotason vaatimukset

- **OpenDOAR-rekisteröinti:** *The repository must be registered in the [Directory of Open Access Repositories](#) (OpenDOAR) or in the process of being registered.*
- **Tuki pysyville tunnisteille:** *Use of PIDs for the deposited versions of the publications (with versioning, for example in case of revisions), such as DOI (preferable), URN, or Handle.*
- **Vakaa saatavuus:** *Continuous availability (uptime at least 99.7%, not taking into account scheduled downtime for maintenance or upgrades)*
- **Toimiva palveluosoite:** *Helpdesk: as a minimum an email address (functional mailbox) has to be provided; a response time of no more than one business day must be ensured*

Julkaisuihin kohdistuvat mikrotason vaatimukset

- Standardien mukainen, CC0-lisensoitu metadata
- Tietojen tallentaminen koneluettavassa muodossa
- Pakolliset tiedot
 - Julkaisun tunnisteet
 - Julkaisun lisenssi
 - Julkaisun versio
 - Julkaisun OA-status
 - Tutkimuksen rahoittaja

Standardien mukainen, CC0-lisensoitu metadata

- *High quality article level metadata in **standard interoperable non-proprietary format, under a CC0 public domain dedication.***

Tietojen tallentaminen koneluettavassa muodossa

- *Machine readable information on the Open Access status and the license **embedded in the article**, in standard non-proprietary format.*

Pakolliset tiedot: Julkaisun tunnisteet

- *[...] must include information **on the DOI (or other PIDs) both of the original publication and the deposited version**, on the version deposited (AAM/VoR), and on the Open Access status and the license of the deposited version*
- Metadatasuositus: [dc.identifier.urn](#), [dc.identifier.doi](#)
 - Julkaisuarkistoon tallennetun version tunniste
- Metadatasuositus: [dc.relation.doi](#), [dc.relation.urn](#), [dc.relation.pid](#)
 - Alkuperäisen julkaisun tunniste / tunnisteeseen pohjautuva osoite

Pakolliset tiedot: Julkaisun versio

- *[...] must include information on the DOI (or other PIDs) both of the original publication and the deposited version, **on the version deposited (AAM/VoR)**, and on the Open Access status and the license of the deposited version*
- AAM = author accepted manuscript
- VoR = version of record
- Metadatasuositus: [dc.type.version](#)
 - Arvot: *draft, submittedVersion, acceptedVersion* (vertaisarvioitu), *publishedVersion* (vertaisarvioitu), *updatedVersion*

Pakolliset tiedot: Julkaisun open access -status

- *[...] must include information on the DOI (or other PIDs) both of the original publication and the deposited version, on the version deposited (AAM/VoR), and **on the Open Access status** and the license of the deposited version*
- Metadatasuositus: [dc.rights.accesslevel](#)
 - Arvot: *closedAccess, embargoedAccess, restrictedAccess, openAccess*

Pakolliset tiedot: Julkaisun lisenssi

- *[...] must include information on the DOI (or other PIDs) both of the original publication and the deposited version, on the version deposited (AAM/VoR), and on the Open Access status and **the license of the deposited version***
- Metadatasuositus: [dc.rights](https://www.dublincore.org/specifications/dublin-core/dc-terms/#dcterms-rights)
 - Arvot (esim.): CC BY 4.0, CC BY-SA 4.0, In Copyright 1.0

Pakolliset tiedot: Tutkimuksen rahoittaja ja rahoitus

- *Metadata must include complete and reliable information on funding provided by cOAlition S funders (including as a minimum **the name of the funder and the grant number/identifier**)*
- Metadatasuositus: [dc.relation.projectid](#), [dc.relation.grantnumber](#), [dc.relation.funder](#)
 - Huom! dc.relation.projectid on varattu OpenAiren edellyttämille EU-projektien id:ille, joilla tietty syntaksi

Plan S:n vaikutukset tallennusprosesseihin?

- Millaisia vaikutuksia pakollisilla vaatimuksilla julkaisujen tallennusprosesseihin julkaisuarkistoissa, tutkimustietojärjestelmissä ja Justuksessa?
- Mitä pitää ottaa huomioon, jos rinnakkaistallennus tapahtuu tutkimustietojärjestelmän tai Justuksen kautta?
- Mitä tietoja olisi mahdollista saada automaattisesti esim. [Tutkimustietovarannosta](#) tai muista ulkoisista lähteistä?

Vahvat suositukset (1)

- **Syöttöjärjestelmä, joka tukee erilaisia prosesseja:** *Manuscript submission system that supports both individual author uploads and bulk uploads of manuscripts (AAM or VoR) by publishers.*
- **Kokoteksti tallennettuna XML-formaatissa:** *Full text stored in a machine-readable community standard format such as JATS XML*
- **Tuki tekijöiden, rahoittajien, organisaatioiden jne. tunnisteille:** *Support for PIDs for authors (e.g., ORCID), funders, funding programmes and grants, institutions, and other relevant entities.*
- **Sitaatiodatan avoimuus:** Openly accessible data on citations according to the standards by the [Initiative for Open Citations](#) (I4OC).

Vahvat suositukset (2)

- **Avoin tekninen rajapinta sisältöjen hyödyntämiseen:** Open API to allow others (including machines) to access the content. A compliant API must be free to access without any barrier. A light authentication mechanism such as a token for 'power users' – e.g., high-traffic collaborators – is acceptable as long as there is a totally open/anonymous route too
- **Metadatan OpenAire-yhteensopivuus:** [OpenAIRE compliance](#) of the metadata
- **Metadatan laadunvarmistus ulkoisista lähteistä:** Quality assurance processes to link full-text deposits with authoritative bibliographic metadata from third party systems, e.g., PubMed, Crossref, or SCOPUS where feasible.

Julkaisun oikeuksiin liittyvät käytännöt ja ohjeistukset?

- Plan S:n [*rights retention strategy*](#) olettaa, että oikeudet jäävät tekijälle tai tämän kotiorganisaatiolle - ks. myös julkaisukanaville asetetut vaatimukset:
 - *The journal/platform must accept the retention of copyright by the authors or their institutions, at no extra cost. Licenses to publish must preserve the right and responsibility of the author/institution to make the VoR or the AAM of the article Open Access immediately upon publication, under an open license [...]*
- Miten julkaisuaan submittoivia kirjoittajia pitää ohjeistaa, jotta voidaan varmistaa, että prosessi menee oikein?

Rinnakkaistallenteiden lisenssit

- Plan S edellyttää tiettyjen CC-lisenssien käyttöä myös rinnakkaistallentamisessa. Miten tämän kanssa kannattaa toimia?
 - *cOAlition S recommends using Creative Commons licenses (CC) and requires the use of the Creative Commons Attribution (CC BY) 4.0 license by default. The following exceptions apply:*
 - *cOAlition S will, as secondary alternatives, accept the use of the CC BY-SA 4.0 license, and use of the public domain dedication, CC0.*
 - *cOAlition S members may approve the use of the CC BY-ND license for individual articles, provided that this is explicitly requested and justified by the grantee.*
 - *Third-party content included in a publication (for example images or graphics) is not affected by these requirements.*

Rinnakkaistallentamisen aikataulu

- Plan S edellyttää myös rinnakkaistallennukselta välitöntä avoimuutta ilman embargoja:
 - *[...] must be published in Open Access venues (journals or platforms) or made openly and immediately available in an Open Access repository*
- Mutta miten nopeasti avoimuuden pitää käytännössä toteutua?

Muita kysymyksiä pohdittavaksi?

Loppukeskustelu: miten tästä eteenpäin?